B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2022-046610

Datum B&W-vergadering:
7 november 2023

Onderwerp:
Actualisatie Omgevingsvisie: Participatiestrategie en Omgevingsagenda

Te nemen besluit:
1. De ‘Omgevingsagenda’ vast te stellen, met daarin geagendeerd de te actualiseren thema’s.
2. De ‘Participatiestrategie’ vast te stellen, met een aanpak van het participatieproces.
3. Het agenderingsverzoek ‘Koers actualisatie Omgevingsvisie’ toe te zenden aan de agendacommissie.

Team/ behandelend ambtenaar:
TSP / Stefan Tempelman

Status advies:
Openbaar

Portefeuillehouder:
Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

Doorgeleiding naar de raad:
Ja, informerend

Betrokkenen bij advies extern:
Niet van toepassing

Betrokkenen bij advies intern:
Projectgroep en kernteam actualisatie Omgevingsvisie

TIC:
Ja

Bijlagen voor B&W:
‘Omgevingsagenda | Actualisatie Omgevingsvisie Overbetuwe 2040’ (versie 1.0, 31/10/2023)
‘Participatiestrategie | herijking Omgevingsvisie’ (Dietz, oktober 2023)
Agenderingsverzoek ‘Koers actualisatie Omgevingsvisie’ (31/10/2023)

Bijlagen voor raad:
B&W-advies ‘Actualisatie Omgevingsvisie: Participatiestrategie en Omgevingsagenda (31/10/23)
‘Omgevingsagenda | Actualisatie Omgevingsvisie Overbetuwe 2040’ (versie 1.0, 31/10/2023)
‘Participatiestrategie | herijking Omgevingsvisie’ (Dietz, oktober 2023)
Agenderingsverzoek ‘Koers actualisatie Omgevingsvisie’ (31/10/2023)

Te nemen besluit

1. De ‘Omgevingsagenda’ vast te stellen, met daarin geagendeerd de te actualiseren thema’s.
2. De ‘Participatiestrategie’ vast te stellen, met een aanpak van het participatieproces.
3. Het agenderingsverzoek ‘Koers actualisatie Omgevingsvisie’ toe te zenden aan de agendacommissie.

Inleiding

Eind 2022 gaf u opdracht voor actualisatie van de ‘Omgevingsvisie Overbetuwe 2040’. Mede op basis van een evaluatieve terugblik, inventarisatie relevante transities én na consultatie van college en (burger)raadsleden ligt nu de Omgevingsagenda voor. Parallel is gewerkt aan een Participatiestrategie. Hiermee wordt fase 1 van agendering afgesloten. Op basis hiervan kan het participatieve gesprek starten om richting te kiezen op de aan te actualiseren thema’s.

Beoogd resultaat

Duidelijkheid over (agendering van) de te actualiseren thema’s én het participatieproces waarmee in de volgende fase koers en richting gekozen wordt. Beoogd effect is hiermee komen tot een hernieuwde Omgevingsvisie voor Overbetuwe die volledig voldoet aan de Omgevingswet, huidige ambities actualiseert en realisatie daarvan stimuleert.

Argumenten en onderbouwing

1.1. Omgevingsagenda agendeert de te actualiseren thema’s

Met de agenda sluiten we de 1e fase van agendering af. De Omgevingsagenda zegt iets over welke inhoud relevant is voor een update van de visie. Dit gebeurt op basis van een evaluatieve terugblik, op basis van analyse en gesprekken met het college en een rondetafel met (burger)raadsleden. Op basis van de geagendeerde ontwikkelingen en thema’s gaan we in de 2e fase het vervolggesprek aan en kiezen we (nadere) richting voor de te actualiseren thema’s.

1.2. Omgevingsagenda geeft bouwstenen voor regionale afwegingen

De Omgevingsagenda geeft ook aan welke aanscherpingen we belangrijk vinden. Dit is ook van meerwaarde bij toepassing en concretisering van de Verstedelijkingsstrategie[1]. De inhoudelijke thema’s en principes zijn namelijk gedeeld. Actualisatie van de Omgevingsvisie biedt kansen om dit te benutten bij uitwerking in lokaal Omgevingsbeleid. Immers, agenderen en richting kiezen van thema’s kan helpen bij het maken van keuzes; gezamenlijk of in afstemming met mede-overheden. Ook kan actualisatie helpen om (beter) aan te sluiten op programma’s van Rijk en provincie en zo de kans op realisatie en financiële middelen (subsidies en investeringen) te vergroten. Tenslotte kunnen we met actualisatie van de visie de autonomie in het lokale Omgevingsbeleid vergroten en het risico verkleinen op misinterpretaties en verkeerde verwachtingen.

2.1. Participatiestrategie geeft kaders voor uitvoering proces

De strategie beschrijft de te nemen stappen in het participatieproces. Door deze aanpak vooraf op te stellen, zijn bij voorbaat duidelijk met wie, waarom en hoe het gesprek gevoerd wordt in het participatieproces. We bouwen voort op het co-creatieve proces dat gevolgd is bij het opstellen van de nu geldende visie. Hiermee zijn de kaders voor (uitvoering van) participatie helder voor alle betrokkenen.

3.1. Agenderingsverzoek is nodig voor inplannen rondetafelgesprek

Onderdeel van de participatieaanpak zijn zogenaamde ‘toetsings- en verrijkingsbijeen-komsten’. Deze zijn begin 2024 gepland. Hier presenteren we een samenvatting van alle opgehaalde input en kunnen aanwezigen hun laatste reacties hierop geven. Zo voorkomen we dat we bepaalde wensen of kansen missen. Zowel met externe betrokkenen alsook intern met college en raad (respectievelijk collegebijeenkomst en rondetafelgesprek). Inplannen van het rondetafelgesprek vereist een agenderingsverzoek voor de agendacommissie.

---

[1] *In relatie tot verwante documenten zoals het Regioarrangement (provincie) en het Novex-Ontwikkelperspectief (Rijk).*

Kanttekeningen en onderbouwing

1.1. Omgevingsagenda is nog geen uitgewerkte visie

De Omgevingsagenda beschrijft welke thema's van belang zijn voor aanscherping van de Omgevingsvisie. Hierover wordt in fase 2 het participatieve gesprek gevoerd, waarna er richting gekozen kan worden op deze thema's. Daarna is het mogelijk te werken aan een uitgewerkte visie. Deze gefaseerde aanpak wordt duidelijk gecommuniceerd om bij te dragen aan realistische verwachtingen.

Financiën

In de Programmabegroting 2023 is een budget van € 100.000 opgenomen voor actualisatie.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

Volgens het 'model van eigenaarschap' uit de Interactievisie is de actualisatie van de Omgevingsvisie een zogenaamde 'type-3-activiteit'; de gemeente is eigenaar en inwoners participeren en denken mee. Conform opdracht zijn de uitgangspunten voor rolneming beschreven in de Participatiestrategie.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Er zijn op dit moment geen aanvullende bestuurlijke aandachtspunten.

Duurzaamheid

Actualisatie betreft ook het herbezien van de principes inzake duurzaamheid, qua rolneming en qua inhoud. Dit is beschreven in paragraaf 4.1 en 4.3 van de Omgevingsagenda. Hierbij is verbinding gemaakt met de contouren van het programma duurzaamheid.

Vervolg

Planning

Het actualisatieproces beslaat ongeveer één jaar. Hoofdstuk 5 van de Omgevingsagenda beschrijft de hierbij nog te doorlopen fases. Belangrijke mijlpaal is het zogenaamde Koersdocument waarmee u eind februari 2024 richting kiest. Voordat u dit voorlegt aan de gemeenteraad, zijn 'toetsings- en verrijkingsbijeenkomsten' voorzien, met iedereen die geparticipeerd heeft alsook met de (burger)raadsleden in een 'rondetafelgesprek'.

Communicatie

Externe communicatie in het participatieproces is gericht op de doelgroepen inwoners, ondernemers én maatschappelijke organisaties, met extra aandacht voor 'moeilijk te bereiken' groepen zoals jongeren. Een en ander vormgegeven via twee lijnen. Centraal staat de online-aanpak behorende bij de digitale enquête. Ondersteunend zijn offline-gesprekken, waarvoor een toolkit beschikbaar komt met diverse middelen, zoals filmpjes, flyers en verschillende publicatievormen.

Waar mogelijk wordt aangesloten bij reeds bestaande overleggen. Zo geeft actualisatie van de visie bijvoorbeeld bouwstenen voor overleg en afstemming met provincie, regio, buurgemeenten en waterschappen in het kader van de Verstedelijkingsstrategie.

Uw college informeert de raad via een TIC over de Participatiestrategie en de Omgevings-agenda. Een en ander zoals toegezegd tijdens de Politieke Avond van 26 september 2023.

Evaluatie

De Omgevingsagenda is zoals gezegd gebaseerd op een evaluatieve terugblik. Actualisatie van de Omgevingsvisie vindt in beginsel één maal in de vier jaar plaats op basis van monitoring en evaluatie van strategische ambities.